

Krisledningsplan för Färgelanda Kommun

Ledningsplan för samhällsstörning och extraordinär händelse
gäller för mandatperioden 2015 – 2018

Innehåll	Sid
Syfte	3
Inledning	3
Kommunens krishantering	3
Krishanteringssystemet	4
Geografiskt områdesansvar	4
Mål för kommunens krisledning	4
Initiering	5
Organisation	5
Nivåer för kommunens övergripande krisledning	5
Nivå 1 Anpassad krisledningsorganisation	5
Nivå 2 Krisledningsnämnden träder i funktion	5
Avlösning	8
Avveckling	8
Krisinformation	
Informationshantering	8
Organisation	8
Litteratur	9

Syfte

Ledningsplanens syfte är att säkerställa kommunens ledningsförmåga vid en stor samhällsstörning, extraordinär händelse samt vid höjd beredskap.

Ledningsplanen gäller för mandatperioden 2015 – 2018. Larmlistor och checklistor som finns som bilagor i stabspärmen skall regelbundet uppdateras, dock minst halvårsvis.

Respektive sektor och kommunalt bolag fastställer sina ledningsplaner för de störningar som kan uppstå i verksamheten och de ska även vara kommunicerade i verksamheterna. Planerna bygger på den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys som är tagen i Färgelanda kommun. Planerna utgör ett stöd i en nödlägesituation och innehåller rutiner, viktiga telefonnummer, anhöriglistor etc.

För att hantera en händelse på ett verkningfullt sätt ska hela krisorganisationen inkl. sektorerna vara utbildade och övade.

Inledning

Denna ledningsplan reglerar hur kommunen krisledningsarbete skall förberedas, planeras, organiseras och på övergripande nivå kräver samordning av kommunens resurser.

Kommunens krishantering

Risk- och sårbarhetsanalysen utgör grunden för kommunens krishantering, för att skapa ett starkt och robust samhälle, inom kommunens geografiska område.

Kommunens krishantering omfattar de åtgärder som vidtas för att eliminera eller minska risker och sårbarhet samt vidta förberedelser för att möta konsekvenserna av de händelser, som trots allt, kan inträffa.

Kommunen ska ha förmåga att kunna ingripa effektivt vid samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Med extraordinär händelse (Lag 2006:544) avses en sådan händelse som:

- Avviker från det normala
- Innebär en allvarlig störning, eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner
- Kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Exempel på extraordinära händelser:

- Svåra störningar i försörjningssystemen (el, vatten, värme, information, IT),
- Skred och ras
- Allvarlig smitta
- Kemikalieutsläpp på Riksväg 172
- Terrordåd/vansinnesdåd mot institution eller myndighet
- Desinformation, ryktesspridning
- Allvarlig brand i samlingslokal, institution eller liknande

Krishanteringssystemet

Sedan 1 juli 2002 har Sverige en ny struktur för krishantering vars främsta syfte är att höja samhällets förmåga att hantera fredstida kriser. Grundläggande principer i den nya strukturen för krishantering är:

- *Ansvarsprincipen* som innebär att den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar under kris- och krigssituationer.
- *Likhetsprincipen* som innebär att en verksamhets organisation och lokalisering så långt som möjligt ska överensstämma i fred, kris och krig.
- *Närhetsprincipen* som innebär att kriser ska hanteras på lägsta möjliga nivå i samhället.

Kraven på kommunen i samhällets krishanteringssystem regleras i lagen om kommuners och Landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (lag 2006:544) och kan sammanfattas i följande målbild.

- Kommunen ska ha *kunskap* om risker och sårbarhet, som kan påverka verksamheten.
- Kommunen ska ha *förmåga* att hantera en extraordinär händelse.
- Kommunen ska *verka för samordning* av all krishantering både i det förberedande arbetet och i det akuta skedet.

Geografiskt områdesansvar

Med geografiskt områdesansvar menas att kommunen ska verka för inriktning, prioritering och samordning av åtgärder som behöver vidtas under en extraordinär händelse. Vid behov måste kommunen kunna samverka med berörda myndighet, företag och organisationer för att lösa sina uppgifter.

Sammanfattningsvis innebär det geografiska områdesansvaret att kommunen ska:

- Ha en samlad analys av risker och sårbarhet som kan leda till en extraordinär händelse inom kommunen. Vara sammankallande för att samverka med representanter för de lokala krisaktörerna.
- Verka för att de lokala krisaktörernas förberedelser och åtgärder samordnas.
- Verka för att informationen till allmänheten samordnas.
- Kunna lämna en samlad bild av läget i kommunen till länsstyrelsen. Både vad gäller förberedelser för, samt planerade och vidtagna åtgärder vid, en extraordinär händelse.

Mål för kommunens krisledning

Inriktningsmål

Kommunen ska ha förmåga att hantera och lindra konsekvenserna vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap.

Verksamhetsmål

- Kommunens krisledning har som riktpunkt att inom 2 timmar vara organiserad.
- Funktionerna för krisledning ska kunna upprätthållas under längre tid och uthålligheten kan skapas av en grupp för avlösning och/eller personal från VG-stab. (Se sid 8 under stycke avlösning samt flik 3 i stabspärm).
- Kommunens ledningsplats skall vara ändamålsenligt utrustad.
- Kontaktnät och kommunikationsvägar för samverkan skall hållas öppna och aktuella.
- Korrekt information ska snabbt kunna ges till berörda personer, verksamheter och myndigheter och/eller spridas till allmänheten.

Initiering

När berörd sektorchef, ansvarig från kommunalt bolag eller NÄRF bedömer att en situation kräver mer omfattande åtgärder ska kommunchefen, dennes ersättare samt säkerhetssamordnare informeras. Dessa kan då gemensamt eller var för sig besluta att hela eller delar av krisledningsgruppen ska sammankallas. Kommunchefen informerar krisledningsnämndens ordförande om situationen.

Om en extraordinär händelse inträffat kan beslut fattas av krisledningsnämndens ordförande eller stf om att krisledningsnämnden träder i funktion.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

Organisation

Nivåer för kommunens övergripande krisledning

Kommunens krisledningsorganisation består av krisledningsnämnd (politisk) och en krisledningsgrupp (tjänstemän).

Nivå 1 - Anpassad krisledningsorganisation

Då samlade åtgärder krävs på en övergripande nivå anpassas krisledningsorganisationen efter de ledningsbehov som situationen kräver. Kommunstyrelsens presidium hålls informerad.

Krisledningsgruppen utökas med stödpersoner inom **stabs-, informations, service- och teknikarbete**. Beroende på händelsens art adjungeras personal ur **sektorstaben**.

Nivå 2 - Krisledningsnämnden träder i funktion

Vid nivå 2 har Krisledningsnämnden har det övergripande ansvaret för att samordna kommunens resurser och upprätthålla de viktigaste samhällsfunktionerna under en extraordinär händelse. (Se vidare krisledningsnämndens reglemente).

Krisledningsnämndens ansvar

- Ange inriktning och omfattning för kommunens krishantering
- Fatta beslut i principiella frågor.
- Fatta beslut om förändrade servicenivåer.
- Fatta beslut om omfördelning av kommunens resurser.
- Vid behov, begära bistånd utifrån,
- Fatta beslut om stöd till enskild.

Delegation

Kommunstyrelsen kan besluta att delegera till kommunchefen att besluta om följande:

- Vid behov, begära bistånd utifrån.
- Fatta beslut om stöd till enskilda.

Enl. lag (2006:544) kap.4 1§.

I krisledningsgruppen ingår:

Ordinarie

Kommunchef
Kommunsekreterare
Säkerhetssamordnare
Informationsansvarig/ITchef
Ekonomichef
Personalchef
Berörda sektorchefer

Krisledningsgruppen svarar för det operativa ledningsarbetet. Krisledningsgruppen står till den politiska ledningens förfogande för samråd och beslut om nödvändiga åtgärder och tillser att erforderliga insatser utförs. Kommunchefen, eller dennes ersättare, fullgör uppgiften som stabschef i krisledningsgruppen. Gruppen samlas i konferenslokal Handlingskraftig i kommunhuset.

Ersättare i krisledningsgruppen skall delta i de utbildningar och övningar som genomförs för den ordinarie krisledningsgruppen.

Krisledningsgruppen **samverkar** med andra berörda myndigheter, organisationer med mera. Förutom befattningshavare i den egna kommunen kan krisledningsgruppen vid behov knyta till sig andra funktioner och expertis från samverkande myndigheter, organisationer etc.

Krisledningsgruppens arbetsuppgifter

- Leda arbetet vid en extraordinär händelse
- Initiera och samordna planeringen av krishantering inom kommunens geografiska område
- Samverka med berörda myndigheter och organisationer. Särskilt Polis, Räddningstjänst och primärvård.
- Följa läget och sammanställa beslutsunderlag till krisledningsnämnden.
- Ansvara för information till allmänheten, media och den egna personalen.
- Bedöma behov av och initiera insatser för psykosocialt omhändertagande.
- Dokumentera beslut, händelser och åtgärder under arbetets gång.
- Rapportera lägesbild och händelseutveckling (se flik 6 i stabspärm)
- Ansvara för uppföljning och utvärdering av gjorda insatser vid kriser, katastrofer och större olyckor.

Se checklista för uppstart av krisledning– Stabspärm flik 4

Behovet av **informationsinsatser** skall särskilt uppmärksammas och bevakas. Vid stort informationsbehov upprättas en **informationsstab** till krisledningens förfogande. Ansvar för informationsstaben har Informationsansvarig eller dennes ersättare

Krisledningen på **sektors-** och **verksamhetsnivå** följer samma organisationsmönster som den kommunövergripande ledningen, respektive chefsnivå utövar krisledning inom sitt område.

Posom (psykiskt och socialt omhändertagande), är en grupp som larmas in via Polis eller Räddningstjänst för att ta hand om personer som varit inblandade i en stor olycka. Posomgruppen har sin egen organisation och handlingsplan, men är en del av den totala krisledningsorganisationen

Information via WIS

Färgelanda kommun använder sig av WIS, www.swis.se som informationsverktyg vid samhällsstörningar och vid extraordinära händelser. Informatörer och dokumentationsgruppen ska använda WIS för kommunikation, informationsinhämtning och spridning av informationen.

Upplysningscentralen och kommunens växel kommer i en krissituation att få viktig information genom WIS. Likaså kommer omvärldsbevakning genom WIS vara en viktig informationskälla för krisledningsgruppen.

Rapportering

enl. lag (2006:544) 2 kap 9 §

Kommunen skall vid en extraordinär händelse lämna lägesrapporter, information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder till Länsstyrelsen. (se flik 6 i stabspärm)

Avlösning

Om situationen kräver ska kommunens krisledningsorganisation kunna tjänstgöra dygnet runt så länge som krävs, detta sker praktiskt genom en avlösningssgrupp

Organisationen olika funktioner ska vara beredda att arbeta i skift, vid varje skiftavlösning ska ledningsgenomgång genomföras. Utöver genomgången svarar varje funktion för löpande överlämning vid skiftavlösning.

Om kommunens personalresurser inte räcker till kan personal ur VG-stab kallas in. (I VG-stab ingår personal från länets räddningstjänster samt säkerhetssamordnare som har kompetens att stödja stabsarbetet i kommunen. Larmas via Länsstyrelsens TIB-funktion. Flik 3 i stabspärm). Är kriterierna för en extraordinär händelse uppfyllda kan kommunen begära hjälp från annan kommun enl. lag (2006:544) kap.4 1§.

Avveckling av krisledning

När ordinarie rutiner för ledning och styrning fungerar ska krisledningsorganisationen avvecklas.

Kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen/ krisledningsnämnden beslutar om avveckling av organisationen. När organisationen avvecklats ska berörda nämnder och styrelser samt samverkande myndigheter snarast meddelas att så skett.

- Slutför dagboken och samla in allt underlagsmaterial.
- Kronologisera och förteckna allt underlagsmaterial
- Gör en första preliminär analys av verksamheten

Krisinformation

Informationshantering

Det är mycket viktigt att informationsinsatserna beaktas initialt och att förberedelser vidtas för att kunna genomföra snabba och korrekta informationsinsatser internt i organisationen samt till allmänhet och media.

Informationshanteringen vid en kris-, eller nödlägesituation måste förberedas och genomföras parallellt med övriga lednings- och operativa insatser, varför särskilda resurser i form av kommunens informationsorganisation vid kris, avdelas enbart för detta ändamål.

Organisation

Kommunens krisledningsgrupp ansvarar för ledning och samordning av all krisinformation. Ansvarig för informationsinsatserna i samband med att krisledningsorganisationen träder i arbete skall vara kommunens **Informationsansvarig**.

Denne förbereder sedan de informationsinsatser som bedöms nödvändiga samt organiserar och svarar för det fortsatta arbetet.

Vid behov kan Informationsansvarig kalla in **informationsstab** och **upplysningscentral**.

Litteratur

Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap (SFS 2006:544).

Förordning om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (SFS 2006:637).

Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778)

Förordning om skydd mot olyckor (SFS 2003:789)

Fortsatt förnyelse av totalförsvaret (Prop. 2001/02:10)

